

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos Respublikos
teisingumo ministerijai
Gedimino pr. 30/1, 01104 Vilnius

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2013 m. liepos 15 d. Nr. 9-34
Vilnius

Mes atlikome Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, sudaryto konsoliduojant ministerijos ir trylikos jai pavaldžių biudžetinių įstaigų finansines ataskaitas, taip pat konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, sudaryto ministerijos ir keturiolikos jai pavaldžių biudžetinių įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu, bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams Teisingumo ministerijoje ir jai pavaldžiose įstaigose per 2012 metus auditą.

Vadovybės atsakomybė

Teisingumo ministras arba jo įgaliotas administracijos vadovas yra atsakingas už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, bei Teisingumo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl Teisingumo ministerijos konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams Teisingumo ministerijoje ir jai pavaldžiose įstaigose.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kuriuose nurodyta auditą planuoti ir atlikti taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių tinkamo ir teisingo pateikimo bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Audito metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme Teisingumo ministerijos apskaitos sistemos, konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių parengimo ir pateikimo bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimus. Manome, kad surinkti audito įrodymai suteikia pakankamą pagrindą auditoriaus nuomonei pareikšti.

Sąlyginės nuomonės dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pagrindas

Nebuvo laikomasi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų (žr. ataskaitos 1.3 poskyrį):

– Valstybinė teismo medicinos tarnyba, Kalėjų departamentas, Lukiškių tardymo izoliatorius-kalėjimas, Kauno nepilnamečių tardymo izoliatorius-pataisos namai, Laisvės atėmimo vietų ligoninė apskaitoje neužregistravo ir finansinėse ataskaitose nenurodė 354 tūkst. Lt vertės turto;

– Lukiškių tardymo izoliatorius-kalėjimas pastatų kompleksą, įtrauktą į nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, finansinėse ataskaitose nurodė ne tikrąją vertę, pateikta VĮ Registrų centro pažymoje, o 4 947,8 tūkst. Lt mažesne; ankstesniais metais apskaičiuotas 4 947,8 tūkst. Lt pastatų komplekso nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas taisė ne tam skirtoje sąskaitoje ir nurodė ne Veiklos rezultatų ataskaitos F eilutėje „Apskaitos politikos keitimo ir esminių klaidų taisymo įtaka“, o visa suma sumažino ataskaitinio laikotarpio nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas;

– Kalėjų departamentas, pagal nuomos sutartį išsinuomojęs 1 452,7 tūkst. Lt vertės elektroninio stebėjimo įrenginių ir programinės įrangos joms stebėti, ir pagal automobilio nuomos sutartį išsinuomojęs 63,2 tūkst. Lt vertės automobilį, jų neįvertino pagal finansinės nuomos (lizingo) kriterijus ir apskaitoje neregistravo turto ir įsipareigojimų;

– Pravieniškių pataisos namai-atviroji kolonija ir Laisvės atėmimo vietų ligoninė neįvertino, kad nebaigta statyba, nenaudojamas ilgalaikis turtas, kurio likutinė vertė 2012 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 970,5 tūkst. Lt, turi nuvertėjimo požymių, ir neapskaičiavo nuvertėjimo;

– Kalėjų departamentas administraciniam pastatui taikė neteisingą naudojimo tarnavimo laiką, todėl klaidingai apskaičiavo, apskaitoje užregistravo ir finansinėse ataskaitose nurodė 176,3 tūkst. Lt didesnes nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas;

– Pravieniškių pataisos namai-atviroji kolonija, registruodama iš pajamų įsigytas atsargas

ir paslaugas (1 264,7 tūkst. Lt), apskaitoje registravo ir Finansinės būklės ataskaitoje klaidingai nurodė kaip finansavimo sumas iš valstybės biudžeto;

– Kauno nepilnamečių tardymo izoliatorius-pataisos namai neteisingai sugrupavo sąnaudas, nes maitinimo paslaugų išlaidas (614,9 tūkst. Lt) Veiklos rezultatų ataskaitoje klaidingai nurodė kaip sunaudotų atsargų savikainos sąnaudas, o ne kitų paslaugų sąnaudas.

Lukiškių tardymo izoliatorius-kalėjimas nesilaikė Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 17 straipsnio, kuriame nurodyta, kad finansinės ataskaitos sudaromos pagal sąskaitų duomenis, nes Didžiojoje knygoje užregistravo 5 106,1 tūkst. Lt ilgalaikio turto nusidėvėjimo, tačiau nusidėvėjimo ir amortizacijas sąnaudų užregistravo 158, 3 tūkst. Lt (4 947,8 tūkst. Lt mažiau), ilgalaikio turto finansavimo pajamų 5 090,2 tūkst. Lt (15,9 tūkst. Lt mažiau). Be to, Didžiojoje knygoje užregistruotos panaudotos finansavimo sumos bei nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos skiriasi 5 074,3 tūkst. Lt. Dėl to Veiklos rezultatų ataskaitoje nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos nurodytos 4 963,7 tūkst. Lt mažesnės negu užregistruotos Didžiojoje knygoje.

Kalėjimų departamentas, kuris įgyvendina Pravieniškių valstybės įmonės prie pataisos namų savininko teises ir pareigas, neužtikrino, kad įgyvendinus investicijų projektą „VĮ Pravieniškių 1-ųjų pataisos namų gamybinio pastato renovacija“ valstybės įmonės savininko kapitalas būtų padidintas rekonstruoto pastato verte (1 500 tūkst. Lt), todėl nebuvo užtikrinta, kad būtų laikomasi bendrojo apskaitos principo, numatyto Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje, kad finansinių ataskaitų rinkiniai tikrai ir teisingai parodytų viešojo sektoriaus subjekto turta (žr. ataskaitos 2.4 poskyrį).

Sąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Teisingumo ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Teisingumo ministerijos konsoliduojamų subjektų grupės 2012 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2012 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Besąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, Teisingumo ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Sąlyginės nuomonės dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pagrindas

Valstybinė teismo medicinos tarnyba nesilaikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-

08 nutarimo Nr. 511 5.2 punkto, nes darbuotojams 2012 metų rugpjūčio–gruodžio mėnesių laikotarpiu sumokėjo 7,5 tūkst. Lt priedų už darbą, kuris nebuvo atliekamas, ir 9,6 tūkst. Lt priedų už darbą, už kurį jau buvo sumokėta vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 193 ir 194 straipsnių nuostatomis (žr. ataskaitos 2.2 poskyrį).

Pažeistas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (žr. ataskaitos 2.3 poskyrį):

- Lietuvos technikos biblioteka individualiai įmonei suteikė teisę neatlygintinai naudotis patalpomis, nors šis tiekėjas nepriskiriamas subjektams, kuriems valstybės turtas gali būti perduotas naudotis neatlygintinai;

- Kalėjimų departamentas, nepriėmęs sprendimų, susijusių su valstybės turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, pavaldžiai įstaigai Laisvės atėmimo vietų ligoninei atidavė naudoti endoskopinę vaizdo sistemą su plovimo įranga už 304,6 tūkst. Lt;

- Lietuvos technikos biblioteka neužtikrino, kad panaudos pagrindais perduotas turtas visam sutarties galiojimo laikui panaudos davėjo naudai būtų apdraustas nuo draudžiamųjų įvykių;

- Pravieniškių pataisos namai-atviroji kolonija nepaskelbusi viešojo konkurso nuomojo ilgalaikį materialųjį turtą.

Kalėjimų departamentas ir Laisvės atėmimo vietų ligoninė nesilaikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-25 nutarimu Nr. 472 patvirtinto Valstybės ir savivaldybių gyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo (2011-08-17 Nr. 906 redakcija), nes neteisingai apskaičiavo ir nurodė nuomos sutartyse tarnybinių butų nuomos mokesį. Dėl neteisingai apskaičiuoto tarnybinių butų nuomos mokesčio Kalėjimų departamentui už tarnybinių butų nuomą sumokėta 4,8 tūkst. Lt mažiau, negu priklausė (žr. ataskaitos 2.3.2 poskyris).

Teisingumo ministerijai pavaldžios įstaigos ir Teisingumo ministerijai pavaldaus Kalėjimų departamento pavaldžios įstaigos prekes, paslaugas ir darbus įsigijo nesilaikydamos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų (žr. ataskaitos 2.5 ir 2.6 poskyrius).

Kalėjimų departamentas, pirkdamas 100 vnt. elektroninio stebėjimo įrenginių ir programinės įrangos joms stebėti nuomos paslaugą ir sudarydamas sutartį, nesilaikė Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003-02-25 įsakymu Nr. 1S-21 patvirtintos Viešojo pirkimo – pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikos, nes pasirinko netinkamą atsiskaitymo būdą, todėl 2012 m. liepos–rugsėjo mėnesiais mokėjo už paslaugas, kurios nebuvo teikiamos (sumokėjo 121,8 tūkst. Lt), o 2012 m. spalio–gruodžio mėnesiais mokėjo už 100 vnt. elektroninio stebėjimo priemonių (po 40,6 tūkst. Lt už vieną mėnesį), nors naudojo tik šešiolika elektroninių stebėjimo priemonių (žr. ataskaitos 2.6 poskyrį).

Sąlyginė nuomonė dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Teisingumo ministerija ir jai pavaldžios įstaigos visais reikšmingais atžvilgiais 2012 metais valstybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Valstybinio audito išvadą pateikiame kartu su valstybinio audito ataskaita ir pridedame audituotų Teisingumo ministerijos konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių kopijas.

4-ojo audito departamento direktorius

Rimvidas Aleliūnas

L. e. p. 4-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Rosita Griciūtė